

Søndag 17. september

Internetavisen

Arkiv

Morgenavisen

E-avisen

Forside
Indland
Udland
Sport
Kunst & Kultur
Meninger
Erhverv &
Økonomi
København
JP Århus
Bagside

Fondsbørsen kl. 17:21

OMXC20: 392.13 -0.73%

[Aktuel OMXC20-kursliste](#)
[Obligations-kursliste](#)

4% 2015: 101.19 0.07 ↑

5% 2038: 98.30 0.20 ↑

Erhvervsmagasinet

[Erhvervslivets
mønsterbrydere \(03:00\)](#)
[Brødrene Bek \(03:00\)](#)
[Danmarks ømme punkt
\(03:00\)](#)
[KRITIK \(03:00\)](#)
[Tankens banditos
\(03:00\)](#)
[Mord på bankchef ryster
Rusland \(03:00\)](#)
[Lortestoffet \(03:00\)](#)
[Budgettet slår fejl hver
gang -næsten \(03:00\)](#)
[Få et arbejdsliv \(03:00\)](#)
[Monitor \(03:00\)](#)

Offentliggjort 17. september 2006 03:00

[Print-version](#)

Budgettet slår fejl hver gang -næsten

AF HENRIK SKOV

Forskning fra Aalborg Universitet viser, at 9 ud af 10 budgetter i forbindelse med store byggeprojekter rammer under målet. Det sker både bevidst og ubevidst. Forening foreslår ny strategi for offentlige byggerier.

DR Byen er langt fra noget enestående tilfælde, når det gælder store offentlige byggerier, som overskrider budgettet.

Tværtimod er det snarere reglen end undtagelsen, at den pose penge, som i første omgang er udset til at dække udgifterne til offentlige byggeprojekter, aldrig er stor nok. Metroen, Storebæltsforbindelsen og Den sorte diamant er andre eksempler på offentlige byggerier, hvor budgettet fra begyndelse var skudt langt under målet.

Men de voldsomme overskridelser bør ikke komme som nogen overraskelse, konstaterer professor Bent Flyvbjerg fra Institut for Samfundsudvikling og Planlægning ved Aalborg Universitet. Her har han og kollegerne gennem 10 år løbende forsket i fænomenet underbudgettering i forbindelse med store byggerier, og resultatet vækker opsigt.

»I 9 ud af 10 tilfælde holder budgettet ikke. I stedet er der tale om underbudgettering, og det sker både bevidst og ubevidst. Vi ser eksempler på, at nogle simpelthen spekulerer i at underbudgettere, fordi en lavere forventet pris øger mulighederne for, at projektet går igennem og dermed bliver til noget. I andre tilfælde bliver der ubevidst underbudgetteret, fordi man er for optimistisk,« forklarer Bent Flyvbjerg.

Professoren underbygger sin påstand med henvisning til bl.a. en undersøgelse fra det britiske trafikministerium. Her forklarer budgetplanlæggere, at de føler sig nødsaget til at underbudgettere for at vinde kampen mod konkurrerende projekter.

I den aktuelle sag om DR Byen, der har vist sig at blive mindst 1 mia. kr. dyrere end oprindeligt planlagt, vil Bent Flyvbjerg ikke udtale sig om, hvorvidt underbudgetteringen kan være sket som en bevidst strategi for gennemførelsen af byggeriet eller ubevidst ud fra et optimistisk synspunkt.

Dyre broer

DR-projektet i Ørestad blev besluttet i 1999, og i november 2002 gik byggeriet i gang. Foreløbig er budgettet overskredet to gange, og der venter fortsat halvandet års anlægsarbejde. Derfor er Bent Flyvbjerg endnu ikke sikker på, at den nye udgiftsramme holder. Samtidig undrer han sig over, at budgetterne bliver ved med at være skæve i forhold til virkeligheden.

»Ud fra statistikken er det jo nemt at regne en reservepost ind i budgettet. Vores tal viser eksempelvis, at vejprojekter i gennemsnit rammer 20 pct. forkert, mens brobyggerier og banebudgetter viser sig at blive henholdsvis 35 og 45 pct. dyrere end beregnet,« siger professoren fra Aalborg Universitet.

Han tilføjer, at den nordjyske forskning omfatter byggerier både nationalt og internationalt, og tendensen til underbudgettering ikke kun gælder offentligt byggeri. Opførelsen af Operaen i København hører til i samlingen af private skrækeksempler.

Byggeriet blev omtrent dobbelt så dyrt, som budgettet på 1,5 mia. kr. antydede, og så måtte den private bygherre - en landskendt skibssreder - holde for. Bent Flyvbjerg påpeger, at forskellen blot er, at når det er offentlige budgetter, der slår fejl, så går det som regel ud over skatteyderne.

Hos Foreningen af Rådgivende Ingeniører (FRI) mener erhvervspolitisk chef Frank Laybourn, at det er på tide, at politikerne finder nye veje for finansieringen i den offentlige sektor.

Privat kapital

»Generelt ser vi et stort problem i prisfastsættelsen fra start, og hvad prisen i virkeligheden løber op i. Alle ved, at kvalitet og banebrydende byggeri koster. Derfor bør man i stedet bevæge sig ind i en ny æra og tænke privat kapital ind i offentlige byggeprojekter,« vurderer Frank Laybourn.

Han ser gerne flere interessenter, der melder på banen, som da ATP i forrige måned tilbød at overtage vedligeholdelsen af det danske skinnenet.

»Vi mener helt klart, at det er vejen, som vi skal gå. Infrastrukturen er et af de områder, hvor der bliver brug for andre finansieringsformer i fremtiden. Her vil de næste 25 år måske byde på 30-40 projekter til alt fra 400 mio. kr. til flere mia. kr., og så har vi altså ikke råd til at gå 50 pct. over budgettet hver gang,« siger den erhvervspolitiske chef hos FRI.

Frank Laybourn erkender, at offentlig-privat partnerskab aldrig er blevet den store succes herhjemme. Blandt årsagerne nævner han momsens, og at nogle offentlige projekter simpelt hen ikke er store nok til at trække private investorer med.

»Men når vi snakker DR-byggeri, Metro og fremtidige investeringer i jernbane, kommer vi op på et niveau, hvor de private vil begynde at bide til

Ugens tillæg

Sport
International
Karriere
JP Danmark
Forbrug
Guide
KulturWeekend
Explorerer
Penge

Søndags tillæg

Indblik
Erhvervsmagasinet
artikel
Living
Tour

Særtillæg

MUST
VIVA

Annoncemarkeder

- [Søg på VVS artikler](#)
- [Søg på webhotel](#)
- [Søg på bærbar](#)

bolle, « fastslår Frank Laybourn.

henrik.skov@jp.dk

[Tilbage til forsiden](#)

[Til toppen af siden](#)

[Print-version](#)

Alle artikler, fotos, grafik og øvrige illustrationer, der er på denne side, stammer fra Jyllands-Posten. Jyllands-Posten har ophavsretten, jf. lov om ophavsret. [Læs mere om reglerne.](#)

Jyllands-Posten, Grøndalsvej 3, 8260 Viby J, +45 87 38 38 38 - JP i København: Kgs. Nytorv 8, 1050 København K, +45 33 30 30 30. Email: jp@jp.dk